Σιγίλλια.

Αρχιγένεια καθιδρύματα εν Σπέτσαις. α΄

Σιγίλλιον Πατριαρχικόν καθοσιούν την ίδρυσιν και διοργάνωσιν αυτών

Εκκλ. Αλήθεια 1887. σ. 48.

Γρηγόριος
ελέω Θεού αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης και οικουμενικός Πατριάρχης.
Αρ. πρωτ. 3.027

Των προς κοινήν ωφέλειαν συντεινόντων αγαθών και χρηστών ιδρυμάτων ή μετά προθυμίας αντίληψις και προάσπισις αναγκαία προσήκει και απαραίτητος· ... γαρ ούτω και κραταιούται καθ' όν ενεστήκαμεν αιώνα και τα πάντα καλλιεργούνται. Επεί δε των αγαθών υπερέχει ομολογουμένως και υπερίδρυται το της θεοσεβούς παιδείας περισπούδαστον χρήμα, οία ψυχής κόσμος ακήρατος, συμπληρωτικόν της κατά λόγον και γνώσιν [illegible], και ει δυνατόν προς τον Θεόν του ανθρώπου εξομοιωτικόν, αναγκαιοτέρα πάντως και η επί συντηρήσει και ευσταθεία των κατά μέρος εκπαιδευτηρίων εκκλησιαστική ένθερμος προστασία, και δικαιοτέρα η μετά των οικείων επαίνων προθύμως αποδοχή των προσαγομένων αιτήσεων των περί τα τοιαύτα διαφερόντως και φιλογενώς εσπουδακότων ανδρών. Τούτο δη και ημείς επί του παρόντος ποιούμεθα· ο γαρ κατά πνεύμα ημών αγαπητός υιός εξοχώτατος εν ιατροίς κύριος Σωτήριος Αρχιγένης, γέννημα της κωμοπόλεως Σπετσών

τῆς ἐπαρχίας Ξηροβρίας, μέγα φιλογενεῖ καὶ πατριωτικῷ
φλεγόμενος καὶ τὰ Ζωσιμᾶ τῇ γενομένῃ ἐν δόξῃ τῷ
φιλοτιμίᾳ καὶ γενναίᾳ τῇ προαιρέσει ἀποδοῦναι προ-
θέμενος, οὐδὲν δὲ τῶν εἰς ἔπαινον καταλληλότερον καὶ τῷ
θεῷ μᾶλλον κεχαρισμένον ὀρθῶς κρίνας ἢ τὴν ἐν εὐ-
σεβείᾳ ἀνατροφὴν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν
τε ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων καὶ τῶν ἄλλων παίδων τῆς ῥη-
θείσης πατρίδος αὐτοῦ, ἀμοιρούσης τότε ἐκπαιδευτικῶν
καταστημάτων, πρὸ χρόνων μὲν δώδεκα ἀνηγείρατο ἰ-
δίαις δαπάναις αὐτοῦ καὶ τῆς εὐγενεστάτης συζύγου αὐ-
τοῦ κυρίας Ἑλένης Ἀργυρίνας καὶ ἀνῳκοδόμησεν ἐκεῖ σχο-
λὴν ἐν τόπῳ εὐρυχώρῳ καὶ ἁρμοδίῳ ἱκανὴν πρὸς ὑ-
ποδοχὴν καὶ διδασκαλίαν πάσης οὐ μόνον τῆς ἐγχωρίου
νεολαίας, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν πανταχόθεν πρὸς σπου-
δὴν προσερχομένων ἐθνικῶν ὀρθοδόξων ὁμογενῶν, ἐντὸς
δὲ τοῦ περιβόλου αὐτῆς ἡ μεγάλη ὑπάρχει αἴθουσα
χρησιμεύουσα πρὸς τὴν σπουδὴν τῶν ἀλληλοδιδακτικῶν
ἐν τῷ μείζονι μέρει, ἕτερον δὲ ἔχουσα μέρος πρὸς διδασκα-
λίαν τῶν ἑλληνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν μαθημάτων, χωρὶς
δὲ καὶ αἴθουσα ἑτέρα ὡς ὀρφανοτροφεῖον ἀνηγέρθη χάριν
40 ὀρφανῶν πατρὸς καὶ μητρὸς ἀπόρων κορασίων, διατηρου-
μένων δαπάναις τῶν εἰρημένων ἱδρυτῶν, καὶ ὀρφανοτροφεῖ-
ον δὲ ἕτερον ἐκδόμενον πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ διατροφὴν
40 ἀρρένων ἀπόρων παίδων ὀρφανῶν ἀπό τε πατρὸς καὶ
μητρὸς ἀνήγειρε πρὸ ἑνὸς ἔτους ἰδίαις δαπάναις ἡ αὐ-

τῆς εὐγένεια ἡ κυρία Ἑλένη ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τῆς σχολῆς εἰς διακοσίων βημάτων ἀπόστασιν, ὃ δὲ θεαρέστερον καὶ ἀπείρων ἐπαίνων ἄξιον, καὶ ἱερὸς ναὸς ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων δαπάναις ἰδίαις αὐτοῦ ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τῆς ῥηθείσης σχολῆς καὶ τὸ παρεληλυθὸς αωλ΄ σωτήριον ἔτος ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων 40 Μαρτύρων μετὰ παρεκκλησίου τῶν ἁγίων ἐνδόξων βασιλέων καὶ ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, τιμηθεὶς καὶ διὰ σταυροπηγιακῆς ἀξίας καὶ χάριτος, πατριαρχικῷ σιγιλλίῳ τοῦ τηνικαῦτα πατριαρχεύοντος παναγιωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως κυρίου [illegible] [illegible] συνοδικῶς τοῦ ἱερωτάτου μητροπολίτου [illegible] κ. Ζαχαρίου καθιδρῦσαι τήν τε σχολὴν καὶ τὸν σταυρὸν [illegible] τοὺς θεμελίους τοῦ ναοῦ τούτου, ἐν ᾧ εἴποτε καὶ ἱερεὺς περιοδικῶς διατάξει ἱερα[illegible] ἐπὶ τῷ ἐκκλησιάζεσθαι ἐν αὐτῷ τοὺς ἐν τῇ σχολῇ μαθητεύοντας. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς διηνεκοῦς συντηρήσεως τῶν καθιδρυμάτων τούτων προνοοῦντες καὶ κηδόμενοι ἐπροίκισαν ἀμφότερα ταῦτα καὶ διὰ τοῦ ἀναγκαιοῦντος χρηματικοῦ κεφαλαίου, καταθέμενοι ἐν ἀσφαλεῖ τινι τραπέζῃ, ὅπως ὁ ἐτήσιος αὐτοῦ τόκος χρησιμεύῃ πρὸς ἀΐδιον συντήρησιν αὐτῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἀρίστως καὶ θεοφιλῶς διεπράξαντο οἱ γενναῖοι οὗτοι εὐεργέται, ἐπισφραγίσαντες καὶ διὰ κανονισμῶν καταλλήλων τὴν διεξαγωγὴν καὶ κυβέρνησιν τῶν κτητορικῶν αὐτῶν Ἑλληνικῶν τούτων καθιδρυμάτων, καὶ πανταχόθεν τὴν διὰ παντὸς συντήρησιν καὶ εὐστάθειαν αὐτοῖς

περιποιήσαντες· καλῶς δὲ εἰδότες ὅσον εἰς κράτυνσιν καὶ
πρόοδον τῶν ἀγαθοεργῶν καὶ ἰδίως ἐκπαιδευτικῶν καταστη-
μάτων συντελεῖ ἡ ἐπιστασία προϊσταμένης τινὸς ἀρχῆς, ἐ-
λεγχούσης τὰς πράξεις τῶν ἰθυνόντων αὐτὰ καὶ ἡ ἐν ὡρισμέ-
ναις ἐποχαῖς περιστάσεσι παρουσία προσώπων γεραρῶν,
ἅμιλλαν γεννῶσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν διδασκόντων τε καὶ
διδασκομένων καὶ ἀμφοτέρων τὸν ζῆλον ἀναρριπίζουσα, ἐ-
νεκρίναν τὴν σύστασιν ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς, καθο-
ρίσαντες ἐν τοῖς διέπουσι τὰ κοινοφελῆ ἐκεῖνα κατα-
στήματα κανονισμοῖς τά τε δικαιώματα καὶ τὰ καθή-
κοντα ταύτης. Ἵνα δὲ καὶ πράγματι ἐκπληρῶται ἡ ὑψ-
ηλὴ ἣν ὁ λόγος ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς ἀποστολὴ πρὸς τὸ
συμφέρον τῶν καθιδρυμάτων, [illegible] ἄρα καὶ ἀναγκαῖ-
ον θεωρήσαντες ὅπως αὕτη καθόλου μὲν ἀπαρτίζηται
ἐκ μελῶν καταλλήλων καὶ ἱκανῶν, ἰδίᾳ δὲ καὶ κατ' ἐ-
ξοχὴν προεδρεύηται ὑπ' ἀνδρὸς νοήμονος καὶ σεβα-
στοῦ, ἐγνωσμένου τε ἐπὶ εὐμενείᾳ καὶ θέσιν σπουδαί-
αν κατέχοντος ἐν τοῖς ἀνωτέροις ἐκπαιδευτηρί-
οις τοῦ ἡμετέρου γένους ἐν Κωνσταντινουπόλει,
ταῦτα, φημί, σκεψάμενοι ὑπὲρ τῆς ἐπὶ τὰ κρεῖτ-
τω τελειοποιήσεως καὶ προαγωγῆς τῶν κληρονομιῶν
αὐτῶν τούτων καταστημάτων, ἀνηνέχθησαν ἀρτί-
ως τῇ ἡμῶν Μετριότητι προκαθημένῃ συνοδικῶς, καὶ
ἐζητήσαντο τὴν ἡμετέραν ἐκκλησιαστικὴν ἐπίνευ-
σιν ὅπως ὁ κατὰ καιρὸν πρόεδρος τῆς [illegible]

νους Ζυχνῆς διατελῇ μὲν ἔσαεὶ πρόεδρος καὶ τῆς τῶν Ἀρ-
χιγενειῶν τούτων καταστημάτων ἐπιμελητικῆς ἐπιτροπῆς, με-
ταβαίνῃ δὲ προσωπικῶς ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν
τῶν ἐξετάσεων εἰς Ζοιβάτας καὶ, ἐπισκοπῶν τὴν ἐπιμέλειαν τῆς ἐξε-
ταζομένης νεολαίας καὶ τὸν ζῆλον τῶν διδασκάλων διὰ τῆς αὐτοῦ
παρουσίας, ἐλέγχῃ τοὺς λογαριασμοὺς τῶν καταστημάτων καὶ
τὰς πράξεις τῶν διευθυντῶν συμφώνως τοῖς κανονισμοῖς·
ταῦτα δὲ πάντα ἠξιώσαντο ἐπικυρωθῆναι καὶ καθυπογρα-
φῆναι καὶ διὰ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγιλλιώ-
δους ἐν μεμβράναις γράμματος. Καὶ δὴ τὴν αἴτησιν αὐτῶν
εὐμενῶς προσηκάμενοι, ὡς εὔλογον οὖσαν καὶ πρὸς κοινω-
φελῆ ἀφορῶσαν σκοπόν, καὶ τὸν φιλογενῆ ζῆλον αὐτῶν καὶ τὴν
ἀπαράμιλλον μέριμναν καὶ προστασίαν ὑπὲρ τῆς προόδου
καὶ τῆς ἀρίστης καταστάσεως καὶ προαγωγῆς τῶν κοινωφε-
λῶν αὐτῶν καταστημάτων ἀσπαζόμενοι καὶ ἐπαινέσαντες, εὐ-
χαῖς τε καὶ εὐλογίαις αὐτοὺς καταστέψαντες, γράφομεν καὶ
ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων
ἀρχιερέων κτλ. ἵνα α΄) ἡ ὑπὸ τῶν εἰρημένων φιλογενῶν καὶ
φιλοκάλων συζύγων Ζαραΐνη καὶ Ἑλένης Ἀρχιγένους ἐπιμελη-
τικὴ ἐπιτροπὴ ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν σύστασιν αὐτῆς καὶ ἐ-
νεργῇ μὲν συμφώνως τοῖς ὅροις, ταῦτα τὰ ὑπ' αὐτῶν καθιδρυθέν-
τα ἐν Ζοιβάτοις, ὡς εἴρηται, κοινωφελῆ καταστήματα δι-
οίκων κανονισμῶν, ἐν οἷς καθοριζόμενα τά τε δικαιώματα
καὶ καθήκοντα αὐτῆς ἔχουσι διατηρεῖσθαι ἀπαραβιάστως εἰς
αἰῶνα τὸν ἅπαντα· β΄) ὁ κατὰ καιρὸν πρόεδρος τῆς ἐν Ζυχ-

Κωνσταντινουπόλει Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς ἔχων ἐγκεχειρι-
σμένην τὴν προεδρείαν καὶ τῶν εἰρημένων Ἀρχιερατικῶν καθι-
δρυμάτων μεταβαίνῃ ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὰς ἐξετά-
σεις αὐτῶν εἰς Ἐπιβάτας κατὰ Μάϊον μῆνα, ὅτε γενομένων
τῶν ἐξετάσεων αὐτῶν κατὰ τοὺς κανονισμοὺς προεδρεύῃ, ἐμ-
ψυχῶν μὲν τοὺς μαθητὰς εἰς ἐπιμέλειαν, ἐνθαρρύνων δὲ
τὸν ζῆλον τῶν διδασκάλων διά τε τῆς παρουσίας καὶ τῶν
προσφόρων αὐτοῦ προτροπῶν, συνάμα δὲ ~~ἐλέγχῃ~~ καὶ τοὺς λογα-
ριασμοὺς τῶν καταστημάτων καὶ ἐλέγχῃ τὰς πράξεις τῶν
διευθυντῶν συμφώνως τοῖς διέπουσιν αὐτὰ κανονισμοῖς· γ)
εἰ μὴ ἐξ αἰτίας σπουδαίας κωλυθείη ποτὲ ὁ πρό-
εδρος παρευρεθῆναι εἰς τὰς ἐξετάσεις, ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ δια-
ρίζειν τῇ ἐγκρίσει τοῦ κατὰ καιροὺς Οἰκουμενικοῦ Πατριάρ-
χου ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ἀ-
νατεθειμένης αὐτῷ ἐντολῆς· δ) ἐὰν τις τῶν συνοδικῶν ἀρχιε-
ρέων βουληθείη συνοδεῦσαι τὸν πρόεδρον, ἐξ ἴσου συναπολαύειν
δαπάναις τῶν φιλοκάλων ἱδρυτῶν. Τοὺς μὲν οὖν εὐγνωμόνως καὶ
εὐσεβάστως πρὸς τὰς θεοφιλεῖς ταύτας καὶ εὐεργετικὰς πράξεις
τῶν εἰρημένων ἀοιδίμων πατέρων καὶ ἱδρυτῶν τῶν Ἀρχι-
ερατικῶν τούτων καθιδρυμάτων προσενεχθησομένους καὶ συντα-
τὰς πρὸς εὐστάθειαν καὶ ἀΐδιον συντήρησιν αὐτῶν Πατριαρχι-
κὰς διατάξεις καὶ κανονισμοὺς ἐγκαίρως ἀποφασίσωσι, χάριν
τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐν τῇ ῥηθείσῃ χώ-
ρᾳ ὁμογενῶν, ταῖς ἐκ βάθους ψυχῆς ἀποτίνομεν εὐλογίας. Εἰ-
δ' ἂν καὶ ὅσοι τῶν μεταγενεστέρων εἴτε τῶν διαδόχων αὐτῶν

ἢ ἄλλῃ γνώμῃ ὑπακούσηται καὶ ἀλαζονείᾳ κινούμενος τολμήσῃ ὥστε διασεῖσαι τὴν ὕπαρξιν καὶ συντήρησιν τῶν κατωτέρω τούτων καθιδρυμάτων, ἢ τὴν ἐλαχίστην ἐνεργήσαι μεταποίησιν καὶ καθαίρεσιν ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ κεφαλαίου τῆς αὐτῶν προικὸς ἢ οἱονδήποτε θελήσῃ ἐπιχειρῆσαι πρᾶξιν ἀφορῶσαν τὴν βλάβην καὶ καταστροφὴν αὐτῶν, ὁ τοιοῦτος ὡς ἐχθρὸς τῶν κοινῶν καὶ ἀφωρισμένος ὑπάρχῃ παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ζωαρχικῆς μακαρίας Τριάδος καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλιῶδες ἐν μεμβράναις γράμμα, καταστρωθὲν κἀν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ᾽ ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἐδόθη παρακατεθὲν [illegible] Ἀρχιερατείας καθιδρύματι, ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ὀκτακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ ἐννάτῳ, κατὰ μῆνα ἰούνιον ἐπινεμήσεως ΙΒ΄.

† Γρηγόριος ἐλέῳ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης

† ὁ Κυζίκου Νικόδημος. † ὁ Δέρκων Νεόφυτος

† ὁ Δράμας Ἀγαθάγγελος. † ὁ Δημητριάδος Δωρόθεος

† ὁ Φιλαδελφείας Μελέτιος † ὁ [illegible] Προκόπιος

† ὁ Βοδενῶν Νικόδημος † ὁ Νύσσης Καλλίνικος.

Σημ. Κατὰ ἰούνιον τοῦ 1872 ἐξεδόθη καὶ δεύτερον σιγίλλιον, ἐκ δὲ ἐπιθυμίας τῆς ἀοιδίμου χήρας [illegible] Ἀργυρίνου, ὅπερ κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ ἱδρυτοῦ, συνῳδὰ τῆς διάταξεις τὰ φερώνυμα ἐκπαιδευτήρια Κωνσταντινουπόλεως, εἰσῆγε διατάξεις τινὰς ἀναφερομένας καὶ τὴν ἵδρυσιν Ἀρχιερατικῶν [illegible], γενομένην ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ἱδρυτοῦ τῷ

1873. (Τὰ Ἀρχιερατικὰ ἐφορέθησαν τὸ μὲν τῷ ἀπριλίῳ τοῦ 1857, τὸ δὲ τῷ θερινῷ Ἰουνίῳ τοῦ 1868.) Ἐπειδὴ δ' οἱ ἐφορεῖται—κατὰ τὸ σχῆμα—οἱ τῶν μὲν ἀπόρων αὐτῶν διευθύνειν ἐπέτρεψαν ἅπασαν, δυνάμει τῶν ἐπὶ τούτῳ ἐκδοθέντων ψηφισμάτων τε καὶ ἐπισημασιῶν ἐγγράφων, τῷ ἐκ Μαδύτου ὁρμωμένῳ θετῷ υἱῷ τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν Φωτίῳ Κ. Δ. Ἀρχιγένει, ἰατρῷ καὶ τῷ υἱῷ αὐτοῦ καὶ τοῖς υἱοῖς τῶν υἱῶν αὐτοῦ, προικίσαντες ταῦτα καὶ διὰ χρηματικοῦ κεφαλαίου, ὅπερ παρακατετέθησαν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὁ ἐτήσιος αὐτοῦ τόκος χρησιμεύῃ εἰς ἀΐδιον αὐτῶν συντήρησιν, ἐξασφαλίσαντες καὶ κατηγορικῶς κατασχέσεις τὴν διαφύλαξιν καὶ ιθαγένειαν τῶν καθιδρυμάτων, καὶ πανταχόθεν τὸ δικαίωμα πρὸς συντήρησιν καὶ εὐστάθειαν αὐτοῖς περιποιήσαντες.....(ἀκολουθεῖ ὅλον ὁ ... τῆς ἱερᾶς τῆς Ἀγίου Σ. Σχολῆς μεταβαίνει εἰς τὰ ... κτλ.) τὸν μὲν φυσικὸν αὐτῆς ... καὶ τὴν ἀπαράμιλλον ... ὑπὲρ τῆς εὐσταθείας καὶ ἐπὶ τὰ κρείττω προαγωγῆς τῶν εἰρημένων ἐκπαιδευτηρίων ἀγασάμενοι ὡς εἰκός, τὸν δὲ δίκαιον ἔπαινον καὶ τὰς ἐγκαρδίους ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας ἐπιδαψιλεύσαντες, γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων κ.τ.λ. ἵνα ἡ ὑπὸ τῶν εἰρημένων φιλογενῶν καὶ φιλομούσων συζύγων ἤδη τοῦ ἀποβιώσαντος Σταμάτη Ἀρχιγένους καὶ τῆς ἐπιζώσης Ἑλένης Ἀρχιγένους συστηθεῖσα ἐφορία ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐνέργειαν συνῳδὰ τοῖς ὅροις τῶν διεπόντων τὰ ἐν Ταλαβάταις κοινωφελῆ καταστήματα κανονισμῶν. Β.....» αἱ λοιπαὶ διατάξεις τοῦ προτέρου σιγιλλίου ἐπικυροῦνται πᾶσαι.